

Vi havde tabt et stort og farligt Spil med det Resultat, at næsten 200 000 Landsmænd var bragt under fremmed Aag. Nu formede Skæbnen sig for os saa blidt og lykkeligt, at det store Flertal af disse udestængte Landsmænd atter kom inden for vort Lands Grænser.

I 1920 fik vi for første Gang en Grænse, der saa præcist, som det overhovedet er muligt, dækkede Nationalitetsgrænsen. De Befolkningselementer, som bekendte sig til en anden Nationalitet, men som fulgte med ind i Danmark ved den nye Grænsedragning, udgjorde kun $\frac{3}{4}$ pCt. af den samlede danske Befolkningsmængde, og det var en saa beskedent Minoritet, at det ikke anfægtede Danmarks Stilling som en ren Nationalstat. Den moralske Styrke, der ligger i dette Forhold, bør ikke bagatelliseres — den er indlysende. Og vi har — det tror jeg alle vil indrømme — følt den som et meget betydningsfuldt Aktiv i de kaotiske og ganske uberegnelige Tider, vi er gaaet igennem. I Virkeligheden erkendes det ogsaa af hele det danske Folk paa faa Undtagelser nær. Det erkendes derved, at ingen med Hensyn til Sydslesvig tør bygge paa andet end den nationale Selvbestemmelsesret.«

Det vilde efter Talerens Opfattelse være »alt for farligt uden videre at godtage den Bølge af Danskhed, som nu gaar hen over Sydslesvig. Jeg kender visse Kredses Trang til, sikkert ud fra smukke og følelsesbetonede Motiver, uden videre at modtage denne Stemning, men jeg advarer herimod. I Vurderingen af den maa nødvendigvis, hvis man vil være nøgtern og redelig, indgaa Betragtninger over den nationale Stilling dernede i Tiden indtil Tysklands Kapitulation i Fjor. Der var et dansk Mindretal paa ca. 10 000 Mennesker. Det er rigtigt, at dette Mindretal navnlig under Nazismen havde meget onde Kaar, og at den nationale Indstilling sikkert ikke fuldt ud kunde give sig Udtryk. Det er sikkert ogsaa rigtigt, at de forfærdelige Oplevelser under Krigen kan have bragt en Del, som hidtil ikke stod klart og sikkert i national Henseende, til nu i fuld Alvor at vælge Danmark. Men det Tal, vi alt i alt tør regne med, paa Folk, der af ærlig Overbevisning er fast placeret paa den danske Linie, udgør utvivlsomt et beskedent Tal i Forhold til den indfødte Befolkningsmængde paa godt 300 000.«

Det syntes derfor indlysende, at Danmark ikke blot for Princippets Skyld, men ogsaa af Hensyn til sin egen Sikkerhed maatte indtage en afventende Holdning. Man maatte se, hvor meget holdbart der er i Bevægelsen.

Socialdemokratiet var tillige af den sikre Overbevisning, at Fastsættelse af en paa dansk statsligt Initiativ bestemt Termin for en Afstemning, ikke mindst fordi Grundlaget er saa usikkert, i den paagældende Periode vilde give en Tilstand af